

**TYMCZASOWE CELE OCHRONY DLA SIEDLISK PRZYRODNICZYCH I GATUNKÓW BĘDĄCYCH PRZEDMIOTAMI OCHRONY W OBSZARZE
NATURA 2000 LASY SKARŻYSKIE PLH260011, WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW UTRZYMANIA LUB ODTWORZENIA WŁAŚCIWEGO STANU OCHRONY**

L.p.	Siedlisko przyrodnicze/gatunek	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cele ochrony	Uwagi
1.	4030 Suche wrzosowiska (<i>Calluno Genistion</i> , <i>Poblio Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylion</i>)	Powierzchni siedliska	Utrzymanie siedliska na powierzchni 0,33 ha	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz sdf.
		Pokrycie wrzosu zwyczajnego <i>Calluna vulgaris</i> , ewentualnie na wrzosowiskach mącznicowych łącznie wrzosu i mącznicy lekarskiej <i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 1 stanowisku* >50% Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 1 stanowisku* 30-50%	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.
		Pokrycie traw	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 1 stanowisku* <10% Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 1 stanowisku* 10-30%	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.
		Zarośnięcie przez drzewa	Poprawa oceny wskaźnika z U2 i U1 do FV	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.

			<10%	
		Gatunki obce geograficznie	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 1 stanowisku*</p> <p><i>Brak</i></p> <p>Poprawa oceny z U2 na U1 na 1 stanowisku*</p> <p><i>Pojedyncze, <10%</i></p>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.
		Ekspansywne gatunki rodzime (apofity)	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 1 stanowisku*</p> <p><i>Brak</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 1 stanowisku*</p> <p><i>Pojedyncze, <10%</i></p>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.
		Struktura populacji kluczowych gatunków	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 2 stanowiskach*</p> <p><i>Wszystkie fazy rozwojowe obecne, ale osobniki juvenilne skąpo reprezentowane.</i></p>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.
		Inne zniekształcenia	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 1 stanowisku*</p> <p><i>Brak</i></p> <p>Utrzymanie oceny</p>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.

			wskaźnika U1 na 1 stanowisku*	
			<i>Występują, lecz mało znaczące</i>	
2.	6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska na powierzchni 8,20 ha.	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych powierzchnia siedliska wynosi 8,23 ha. Siedlisko wykazane w sdf na powierzchni 23,84 ha, co wynika z pierwotnie podawanej wartości 1% powierzchni obszaru. Planowane złożenie wniosku o zmianę sdf w IV kw. 2022 r.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 3 stanowiskach* <i>Poniżej 6 gatunków charakterystycznych i wyróżniających się.</i> Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 3 stanowiskach* <i>4-6 gatunków charakterystycznych i wyróżniających się.</i> Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na 2 stanowiskach* <i>Poniżej 4 gatunków charakterystycznych i wyróżniających się.</i>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.
		Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 4 stanowiskach*	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.

		<p><i>% pokrycia bliźniczki psiej trawki Nardus stricta w transekcje >50% lub współpanują gatunki charakterystyczne i wyróżniające dla rzędu Nardetalia</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 4 stanowiskach*</p> <p><i>% pokrycia bliźniczki psiej trawki Nardus stricta w transekcje 30-50% lub obecne 1-2 gatunki charakterystyczne dla rzędu Nardetalia o pokryciu >25%</i></p>	
	Bogactwo gatunkowe	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 1 stanowisku*</p> <p><i>>25 gatunków/25 m²</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 6 stanowiskach*</p> <p><i>10-25 gatunków/25 m²</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na 1 stanowisku*</p> <p><i><10 gatunków/25 m²</i></p>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.
	Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie oceny	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby

			<p>wskaźnika FV na 6 stanowiskach* oraz poprawa oceny z U1 na FV na 2 stanowiskach*</p> <p><i>Brak obcych gatunków inwazyjnych</i></p>	opracowania projektu planu zadań ochronnych.
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 6 stanowiskach*</p> <p>Łączne pokrycie gatunków ekspansywnych <20%</p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 2 stanowiskach*</p> <p><i>Obecne gatunki ekspansywne o pokryciu 20-30%</i></p>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	<p>Poprawa oceny wskaźnika z U1 i U2 do FV na 8 stanowiskach*</p> <p><i>Pokrycie warstwy B w transekcji <10-25%</i></p>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.
		Eutrofizacja	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 8 stanowiskach*</p> <p><i>Brak oznak, ewentualną przyczyną wzrostu żyźności siedliska jest wyłącznie naturalna sukcesja a pokrycie gatunków nitrofilnych nieznaczne.</i></p>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.

		Struktura przestrzenna płatów siedliska	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 2 stanowiskach*</p> <p><i>Płaty siedliska zwarte i rozległe, albo siedlisko z natury drobnopowierzchniowe, lecz wtedy wielkość płatów stabilna.</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 6 stanowiskach*</p> <p><i>Stan pośredni</i></p>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.
3.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska na powierzchni 19,40 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych powierzchnia siedliska wynosi 19,40 ha. Siedlisko wykazane w sdf na powierzchni 80,32 ha. Powierzchnia siedliska 19,40 ha pochodzi z aktualnych danych terenowych. Ponadto zmniejszenie powierzchni w stosunku do powierzchni wykazanej w aktualnym sdf wynika, iż w części gdzie wcześniej wykazywane było siedlisko 6410 obecnie zostały zakwalifikowane do siedliska 6230 i 7140. Planowane złożenie wniosku o zmianę sdf w IV kw. 2022
		Procent powierzchni zajęty przez siedlisko w transekcje	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 2 stanowiskach*</p> <p><i>Procent powierzchni zajęty przez siedlisko w transekcje 80% i więcej</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 8 stanowiskach*</p> <p><i>Procent powierzchni zajęty</i></p>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.

		<p><i>przez siedlisko w transekcje 50 - 80%</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na 2 stanowiskach*</p> <p><i>Procent powierzchni zajęty przez siedlisko w transekcje do 50% włącznie</i></p>	
	Struktura przestrzenna płatów siedliska	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 3 stanowiskach*</p> <p><i>Brak fragmentacji lub fragmentacja nieznaczna, wyjątek stanowi sytuacja, gdy łąki trzęślicowe w obrębie transektu zajmują niewielką powierzchnię i ich fragmentacja wynika z mozaikowości warunków edaficznych</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 6 stanowiskach*</p> <p><i>Średni stopień fragmentacji</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na 3 stanowiskach*</p> <p><i>Duży stopień fragmentacji</i></p>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.
	Gatunki typowe	Utrzymanie oceny	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby

		<p>wskaźnika FV na 7 stanowiskach*</p> <p><i>Liczne gatunki charakterystyczne (≥ 5) i wyróżniające (≥ 3) dla związku Molinion</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 5 stanowiskach*</p> <p><i>Średnioliczne gatunki charakterystyczne (3-5) i obecne gatunki wyróżniające dla związku Molinion</i></p>	opracowania projektu planu zadań ochronnych.
	Gatunki dominujące	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 1 stanowisku*</p> <p><i>Brak gatunków o pokryciu powyżej 50%, współpanują gatunki łąkowe, charakterystyczne dla klasy Molinion-Arrhenatheretea, w tym przede wszystkim gatunki typowe dla siedliska</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 9 stanowiskach*</p> <p><i>Obecne gatunki dominujące (pokrycie powyżej 50%) dominują gatunki łąkowe charakterystyczne dla klasy Molinion-Arrhenatheretea</i></p>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.

		<p>Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na 2 stanowiskach*</p> <p><i>Wśród dominantów (pokrycie powyżej 50%) obecne gatunki ekspansywne lub ekologicznie obce dla siedliska</i></p>	
	Obce gatunki inwazyjne	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 8 stanowiskach*</p> <p><i>Brak obcych gatunków inwazyjnych</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 4 stanowiskach*</p> <p><i>Pojedyncze osobniki gatunków inwazyjnych <5% transektu</i></p>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 1 stanowisku*</p> <p><i>Brak lub gatunki ekspansywne o niewielkim pokryciu (<10%)</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 10 stanowiskach* oraz poprawa oceny z U2 na U1 na 1 stanowisku*</p> <p><i>Gatunki ekspansywne o pokryciu do 30%.</i></p>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.

		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 1 stanowisku* oraz poprawa oceny wskaźnika z U1 i U2 do FV na 11 stanowiskach* <i>Łączne pokrycie w transekcje <5%</i>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.
		Wojłok (martwa materia organiczna)	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 11 stanowiskach* oraz poprawa oceny z U2 do U1 na 1 stanowisku* <i>Średnia 2-5 cm</i>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.
4.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska na powierzchni 29,48 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych, zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027 oraz sdf . Siedlisko w obszarze na podstawie aktualnych danych przyrodniczych zostało stwierdzone na powierzchni 29,48 ha, z czego na powierzchni 5,59 ha na gruntach PGL LP, a 23,89 ha poza gruntami PGL LP. Planowane złożenie wniosku o zmianę sdf w IV kw. 2022 r.
		Procent powierzchni zajętej przez siedlisko	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 6 stanowiskach* oraz 3 stanowiskach** <i>80-100%</i> Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 5 stanowiskach* <i>50-80%</i>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027

		<p>Gatunki charakterystyczne</p>	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 7 stanowiskach* oraz 2 stanowiskach**</p> <p><i>Ponizżej 6 gatunków charakterystycznych lub mniej, lecz pokrycie gatunków charakterystycznych na transekcje ponizżej 50%</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 2 stanowiskach* oraz 1 stanowisku**</p> <p><i>4-6 gatunków charakterystycznych lub mniej, lecz pokrycie gatunków charakterystycznych na transekcje ponizżej 20-50%</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na 2 stanowiskach*</p> <p><i>0-3 gatunki charakterystyczne i pokrycie na transekcje ponizżej 20%</i></p>	<p>Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027</p>
		<p>Gatunki dominujące</p>	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 5 stanowiskach* oraz 2 stanowiskach**</p> <p><i>Dominują gatunki</i></p>	<p>Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027</p>

			<p><i>charakterystyczne dla siedliska lub brak dominanta, lecz przeważają gatunki charakterystyczne.</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 4 stanowiskach* oraz 1 stanowisku**</p> <p><i>Brak wyraźnych dominantów, udział gatunków charakterystycznych dla siedliska 7140 i innych mniej więcej równy.</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na 2 stanowiskach*</p> <p><i>Dominują gatunki nie zaliczane do charakterystycznych dla siedliska.</i></p>	
		<p>Pokrycie i struktura gatunkowa mchów</p>	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 6 stanowiskach* oraz 3 stanowiskach**</p> <p><i>Całkowite pokrycie mchów ponad 50% i mchy torfowce zajmują łącznie ponad 50% całkowitej powierzchni porośniętej przez wszystkie gatunki mchów.</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 3</p>	<p>Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027</p>

		<p>stanowiskach*</p> <p><i>Całkowite pokrycie mchów w przedziale 20-50% lub całkowite pokrycie mchów ponad 50%, ale mchy torfowce zajmują poniżej 50% całkowitej powierzchni porośniętej przez wszystkie gatunki mchów.</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na 2 stanowiskach*</p> <p><i>Całkowite pokrycie mchów – poniżej 20%</i></p>	
	Obce gatunki inwazyjne	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 11 stanowiskach* oraz 3 stanowiskach**</p> <p><i>Brak</i></p>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 5 stanowiskach* oraz 3 stanowiskach**</p> <p><i>Brak lub pojedyncze</i></p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 3 stanowiskach* oraz poprawa z U2 do U1 na 3 stanowiskach*</p>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027

			<i>Zajmują do 5% powierzchni.</i>	
	Obecność krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 1 stanowisku* i 1 stanowisku** oraz poprawa z U1 i U2 do FV na 10 stanowiskach* oraz 2 stanowiskach**	<i>Brak lub pojedyncze.</i>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
	Stopień uwodnienia	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 9 stanowiskach* oraz 3 stanowiskach** <i>Poziom wody mierzony w piezometrze - powyżej, równo lub do 10 cm poniżej powierzchni torfowiska (w praktyce w trakcie chodzenia po torfowisku woda zawsze widoczna przynajmniej do wysokości podeszwy)</i> Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 2 stanowiskach* <i>Poziom wody mierzony w piezometrze 10-20 cm poniżej powierzchni torfowiska.</i>		Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
	Pozyskanie torfu	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 11 stanowiskach* oraz 3 stanowiskach**		Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027

			<i>Brak pozyskania torfu, jeżeli był pozyskiwany w przeszłości (powyżej 30 lat) to na niewielką skalę (do 5% torfowiska), słabo zauważalne ślady pozyskiwania w przeszłości</i>	
		Melioracje odwadniające	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 11 stanowiskach* oraz 3 stanowiskach**</p> <p><i>Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek odjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa zastawek itp.)</i></p>	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
5.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio – odorati-Fagenion</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska na powierzchni 4,90 ha	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027. Powierzchnia siedliska w aktualnym sdf wynosi 130,62 ha. Obecnie w obszarze siedlisko zostało zinwentaryzowane na powierzchni 4,90 ha. Zmniejszenie powierzchni w stosunku do wykazywanej w ramach WZS-u wynika, iż obecnie w miejscu występowania siedliska 9130 znajdują się inne typy siedlisk przyrodniczych, tj. 9110, 91P0, co zostanie uwzględnione przy aktualizacji SDF-u. Planowane złożenie wniosku o zmianę sdf IV kw. 2022 r.
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 1 stanowisku**	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027

		<i>Typowa właściwa dla siedliska przyrodniczego</i>	
	Skład drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 1 stanowisku** <i>Gatunki obce dla buczyn stanowią <15% drzewostanu.</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
	Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 1 stanowisku** <i>Brak gatunków ekspansywnych lub pojedyncze okazy gatunków nitrofilnych w runie.</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
	Struktura pionowa i przestrzenna fitocenozy	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 1 stanowisku** <i>Jednolity drzewostan z pojedynczymi drzewami w innym wieku, o jednakowym przestrzennie zwarcia.</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
	Wiek drzewostanu (udział starodrzewiu)	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 1 stanowisku** <i>>10% udział drzew starszych niż 100 lat</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
	Naturalne odnowienia drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 1 stanowisku** <i>Tak, lecz mało intensywne, słabo reagujące na luki i</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027

			<i>prześwietlenia, lub na działania gospodarcze mające spowodować odnowienie, część powierzchni o odpowiednich do rozwoju młodego pokolenia warunków świetlnych pozostaje bez odnowienia.</i>	
		Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 1 stanowisku** <i>Występowanie gatunków obcych w udziale <5% w składzie drzewostanu. Gatunki nie odnawiające się.</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 1 stanowisku** <i>Brak gatunków inwazyjnych.</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 1 stanowisku** <i>Łączne zasoby martwego drewna 10-20 m³/ha</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Martwe drewno grubowymiarowe	Poprawa oceny wskaźnika z U2 na U1 na 1 stanowisku** <i>Martwe drewno grubowymiarowe 3-5 szt/ha.???</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne)	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 1 stanowisku**	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027

			<i>Obecność drzew biocenotycznych 10-20 szt./ha</i>	
		Inne zniekształcenia w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 1 stanowisku** <i>Brak innych zniekształceń.</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
6.	91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii- Piceetum</i>) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska na powierzchni 63 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027, ekspertyzy z 2020 r. na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz sdf. Jak wynika w z ww. dokumentacji siedlisko w obszarze została zidentyfikowana na powierzchni 68,64 ha, z czego na gruntach PGL LP 21,37 ha i na gruntach poza PGL LP 47,27 ha. Jednocześnie zaznaczyć, że na terenie obszaru Natura 2000 poza gruntami PGL LP siedlisko to zinwentaryzowano w obrębie trzech płatów o łącznej powierzchni niepełna 50 ha. Jednak z uwagi na znaczny stopień degradacji Wykonawca opracowania określił reprezentatywność tego siedliska na poziomie nieistotnym – D. Stan siedliska będzie podlegał dalszej weryfikacji .
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i>Obecnych >60% listy gatunków charakterystycznych</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i>We wszystkich warstwach dominują gatunki, które dominują w naturalnym zbiorowisku roślinnym</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Inwazyjne gatunki obce w runie	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach**	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027

		<i>Brak</i>	
	Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i>Brak</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
	Uwodnienie	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i>Właściwe uwodnienie o charakterze „bagiennym”</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
	Wiek drzewostanu	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i>>20% udziału drzew starszych niż 100 lat</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
	Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i><1 % i nie odnawiające się</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i><10 %</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
	Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie oceny FV na 1 stanowisku** oraz poprawa z U1 do FV na 1 stanowisku** <i>Obfite odnowienie naturalne</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
	Występowanie mchów torfowców	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i>Mchy torfowce dominują w runie, normalne zróżnicowanie gatunkowe</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027

		Występowanie charakterystycznych krzewinek	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i>Charakterystyczne dla siedliska krzewinki występują z „normalną” obfitością</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Pionowa struktura roślinności	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i>Naturalna, zróżnicowana</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i>Brak</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Inne zniekształcenia	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i>Brak</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
7.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska na powierzchni 26,00 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i>Kombinacja florystyczna typowa dla łągu</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i>We wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i><1% i nie odnawiające się</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027

		Inwazyjne gatunki obce w odszycie i runie	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i>Obecny najwyżej 1 gatunek nieliczny – sporadyczny</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i>Nie bardzo silnie ekspansywne</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie oceny FV na 1 stanowisku** <i>>10% zasobności drzewostanu</i> oraz poprawa z U2 na U1 na 1 stanowisku** <i>między 3% a 10% zasobności drzewostanu</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Martwe drewno (leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości)	Utrzymanie oceny FV na 1 stanowisku** <i>>5 szt./ha</i> poprawa z U2 na U1 na 1 stanowisku** <i>3-5 szt./ha</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Naturalność koryta rzecznego (stosować tylko, jeżeli występowanie łęgu jest związane z ciekami)	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i>Brak regulacji</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeżeli występują)	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach** <i>Naturalna dynamika zalewów</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027

			<i>i uwodnienia podłoża</i>	
		Wiek drzewostanu	<p>Utrzymanie oceny FV na 1 stanowisku**</p> <p><i>>20% udziału drzew starszych niż 100 lat</i></p> <p>Utrzymanie oceny U1 na 1 stanowisku**</p> <p><i><20% udział drzew starszych niż 100 lat ale >50% udział drzew starszych niż 50 lat</i></p>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Pionowa struktura roślinności	<p>Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach**</p> <p><i>Naturalna zróżnicowana struktura pionowa roślinności</i></p>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Naturalne odnowienie drzewostanu	<p>Utrzymanie oceny FV na 1 stanowisku**</p> <p><i>Tak, obfite</i></p> <p>Utrzymanie oceny U1 na 1 stanowisku**</p> <p><i>Tak, lecz pojedyncze odnowienie naturalne</i></p>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	<p>Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach**</p> <p><i>Brak</i></p>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Inne zniekształcenia	<p>Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach**</p> <p><i>Brak</i></p>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
8.	91P0	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska na	Na podstawie zadań ochronnych

Wyżyny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)		powierzchni 430,00 ha	w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027. Powierzchnia siedliska pochodzi z aktualnych danych przyrodniczych. Planowane złożenie wniosku o zmianę sdf IV kw. 2022 r.
	Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie oceny FV na 8 stanowiskach** <i>Typowa, właściwa dla siedliska</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
	Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie oceny FV na 8 stanowiskach** <i>Brak lub sporadycznie o łącznym pokryciu nieprzekraczającym 1%</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
	Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny FV na 8 stanowiskach** <i>Brak lub występują sporadycznie</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
	Obecność martwego drewna	Utrzymanie oceny U1 na 5 stanowiskach** oraz poprawa z U2 na U1 na 3 stanowiskach <i>Zasoby martwego drewna pomiędzy 3% a 10% zasobności drzewostanu</i>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
	Wiek drzewostanu	Utrzymanie oceny FV na 6 stanowiskach** <i>>20% udziału drzew starszych niż 100 lat</i> Utrzymanie oceny U1 na 1 stanowisku** oraz poprawa oceny z U2 na U1 na 1 stanowisku**	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027

			<p><20% udziału drzew starszych niż 100 lat ale >50% udziału drzew starszych niż 50 lat</p>	
		Gatunki obce w drzewostanie	<p>Utrzymanie oceny FV na 8 stanowiskach**</p> <p><i>Brak</i></p>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Naturalne odnowienia jodły	<p>Utrzymanie oceny FV na 7 stanowiskach** oraz poprawa z U1 na FV w 1 stanowisku**</p> <p><i>Pokrycie odnowienia jodły zwarcie >5%</i></p>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Naturalne odnowienia buka	<p>Utrzymanie oceny FV na 8 stanowiskach **</p> <p><i>Pokrycie odnowienia buka zwarcie <25%</i></p>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Obecność nasadzeń drzew	<p>Utrzymanie oceny FV na 8 stanowiskach**</p> <p><i>Brak nasadzeń lub zgodnie z typowym składem gatunkowym dla boru jodłowego</i></p>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	<p>Utrzymanie oceny FV na 8 stanowiskach**</p> <p><i>Brak</i></p>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Zniszczenia drzewostanów np. na skutek wiatrolomów lub gradacji owadów	<p>Utrzymanie oceny FV na 8 stanowiskach**</p> <p><i>Brak lub sporadyczne poniżej 3% zasobności drzewostanu</i></p>	Na podstawie zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027

9.	1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Obecność gatunku	Utrzymanie gatunku w obszarze.	Na podstawie danych z 2020 r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.
10.	1065 Przeplatka aurinia <i>Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia</i>	Utrzymanie siedliska gatunku	Utrzymanie siedliska gatunku na powierzchni 184 ha	Na podstawie danych z 2020r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz opracowania zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027. Siedliska gatunku zostały zinwentaryzowane na powierzchni 184,11 ha, z czego 13,11 ha na gruntach PGL LP i 171 ha na terenach poza PGL LP.
		Względna liczebność	Utrzymanie oceny FV na 3 stanowiskach* >3 os. na 50 mb transektu Utrzymanie oceny U2 na 1 stanowisku* oraz 6 stanowiskach** <1 os. na 50 mb transektu	Na podstawie danych z 2020r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz opracowania zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Izolacja przestrzenna	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach* < 1000 m Utrzymanie oceny U1 na 6 stanowiskach** 1000-2000 m Utrzymanie oceny U2 na 2 stanowiskach* > 2000 m	Na podstawie danych z 2020r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz opracowania zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Powierzchnia stanowiska	Utrzymanie oceny FV na 4 stanowiskach* oraz 6	Na podstawie danych z 2020r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz opracowania zadań ochronnych

			stanowiskach** > 2 ha	w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Liczba dogodnych miejsc do rozrodu	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach* > 2 oprzęd na 500 m ² Utrzymanie oceny U2 na 2 stanowiskach* oraz 6 stanowiskach ** < 1 oprzęd na 500 m ²	Na podstawie danych z 2020r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz opracowania zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Stopień zarośnięcia stanowiska przez drzewa i krzewy	Utrzymanie oceny FV na 2 stanowiskach* oraz poprawa z U1 i U2 do FV na 2 stanowiskach* i 6 stanowiskach** < 10%	Na podstawie danych z 2020r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz opracowania zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
		Dostępność bazy pokarmowej gąsienic (zagęszczenie rośliny żywicielskiej)	Utrzymanie oceny FV na 3 stanowiskach* > 50 os. na 25 m ² Utrzymanie oceny U1 na 1 stanowisku* oraz 6 stanowiskach** 20-50 os. na 25 m ²	Na podstawie danych z 2020r. z ekspertyzy na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych oraz opracowania zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027
11.	1084 Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> (Scopoli, 1763)	Udział procentowy drzew zasiedlonych wśród drzew dziuplastych	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie wskaźnika wg wytycznych zawartych w poradniku metodycznym dla gatunku 1084 na terenach PGL LP	W ramach prac nad sporządzeniem zadań ochronnych w PUL dla Nadleśnictwa Skarżysko nie stwierdzono występowania pachnicy dębowej. Ostatnie stwierdzenie gatunku na badanym stanowisku pochodzi z 2008 r. Wskazana jest weryfikacja występowania gatunku w ramach uzupełnienia stanu wiedzy.

		Udział procentowy drzew zasiedlonych wśród drzew dziuplastych dostępnych do kontroli	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie wskaźnika wg wytycznych zawartych w poradniku metodycznym dla gatunku 1084 na terenach PGL LP	
		Liczba drzew zasiedlonych w przeliczeniu na 1 ha	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie wskaźnika wg wytycznych zawartych w poradniku metodycznym dla gatunku 1084 na terenach PGL LP	
		Udział procentowy drzew dziuplastych wśród wszystkich drzew	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie wskaźnika wg wytycznych zawartych w poradniku metodycznym dla gatunku 1084 na terenach PGL LP	
		Liczba drzew dziuplastych w przeliczeniu na 1 ha	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie wskaźnika wg wytycznych zawartych w poradniku metodycznym dla gatunku 1084 na terenach PGL LP	
		Udział procentowy drzew grubych wśród drzew dziuplastych (lipy o pierśnicy ≥ 90 cm i dęby o pierśnicy ≥ 110 cm i inne drzewa liściaste o pierśnicy ≥ 100 cm)	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie wskaźnika wg wytycznych zawartych w poradniku metodycznym dla gatunku 1084 na terenach PGL LP	
		Liczba grubych drzew dziuplastych w przeliczeniu na 1 ha (kryteria uznania drzewa za grube jw.)	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie wskaźnika wg wytycznych zawartych w poradniku metodycznym dla gatunku 1084 na terenach PGL LP	
		Izolacja (odległość do	Uzupełnienie stanu wiedzy w	

		najbliższych aktualnych lub potencjalnych siedlisk)	zakresie wskaźnika wg wytycznych zawartych w poradniku metodycznym dla gatunku 1084 na terenach PGL LP	
		Średnia z ocen zacienienia drzew na stanowisku	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie wskaźnika wg wytycznych zawartych w poradniku metodycznym dla gatunku 1084 na terenach PGL LP	

Parametry/wskaźniki stanu ochrony, odrębne dla każdego siedliska lub gatunku zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodyce monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, i raportów o których mowa w art. 38 tej ustawy.

Do określenia celów nie wykorzystano wskaźnika „Powierzchnia siedliska na stanowisku” dla siedliska 4030 Suche wrzosowiska (*Calluno Genisition, Pohlio Callunioii, Calluno-Arctostaphylioii*) ponieważ ocena wskaźnika możliwa będzie po przeprowadzeniu kolejnej inwentaryzacji.

W przypadku gatunku 1060 Czerwończyk nieparek *Ljvaena dispar* nie określono celów szczegółowych z uwagi na brak metodyki w tym zakresie, wskaźniki stanu siedliska określa się w skali regionu biogeograficznego.

* Lokalizacja stanowisk na podstawie ekspertyzy przyrodniczej opracowanej na potrzeby PZO dla obszaru Natura 2000 Lasy Skarżyskie PLH260011 (wersja poprawiona ujednoliconą z 2020 r.)

** Lokalizacja stanowisk na podstawie zadań ochronnych w PUL Nadleśnictwa Skarżysko na lata 2018-2027

WYKONAWCA
 WYKONAWCZY DYREKTOR
 Ochrony Środowiska w Wielce

Robert Sobolewski
 mgr inż. Rafał Sobolewski